

Møte onsdag den 17. januar 2007 kl. 10

President: C a r l I . H a g e n

D a g s o r d e n (nr. 41):

1. Spørretime
– muntlig spørretime

Presidenten: Representanten Jan Arild Ellingsen vil fremsette et representantforslag.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [10:01:34]: På vegne av representantene Ketil Solvik-Olsen, Per Sandberg, Øyvind Vaksdal, Solveig Horne og meg selv ønsker jeg å fremme forslag om å klargjøre at foreldelse ikke skal kunne påberopes av statlige myndigheter i saker der staten selv kan mistenkes for å ha bidratt til å holde vesentlige opplysninger tilbake.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

S a k n r . 1

Spørretime– *muntlig spørretime*

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsminister Jens Stoltenberg vil møte til muntlig spørretime.

Statsministeren er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. –

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:02:44]: Dette er selvfølgelig et spørsmål til statsministeren – det er ikke mye å velge i i dag. Jeg benytter også anledningen til å ønske et godt nytt år.

I det siste har spørsmålet om hvorvidt det er hensiktsmessig å slå sammen Helse Øst og Helse Sør til én helseregion vært gjenstand for debatt i det offentlige rom. I gårsdagens VG kunne vi lese at direktøren ved Ullevål sykehus, Tove Strand, ønsker en sammenslåing så raskt som mulig. Hun uttaler videre at dette vil medføre enorme gevinster. Helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad følger opp i samme artikkel med å si: «Her er det muligheter til å utnytte både menneskelige og økonomiske ressurser bedre for pasienten.»

Fremskrittspartiet er svært glad for at helseministeren nå vurderer en slik sammenslåing av disse to helseregionene, og viser til at Fremskrittspartiet har tatt til orde for dette mange ganger, sist i forbindelse med budsjettinnstillingen i 2006.

Fremskrittspartiet er opptatt av at bosted ikke skal være avgjørende for hva slags helsetilbud som blir gitt den enkelte. Samtidig vet vi at det er store innsparingsmu-

ligheter innenfor sykehussektoren, noe som anslaget på 600–900 mill. kr i innsparing ved en sammenslåing av Helse Øst og Helse Sør synliggjør. I en tid hvor sykehuses økonomi er sterkt presset, vil det være liten tvil om at den type innsparinger vil medføre økt pasientbehandling og en bedre sykehusøkonomi.

Fremskrittspartiet ser på helseministerens signaler som meget positive. Mitt spørsmål til statsministeren blir derfor: Deler statsministeren helseminister Sylvia Brustads oppfatning om at en sammenslåing av Helse Øst og Helse Sør vil medføre store økonomiske innsparinger og derav igjen et mye bedre pasienttilbud?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:04:41]: La meg først takke representanten Sandberg for nyttårshilsenen. Jeg benytter anledningen til å ønske representanten Sandberg et godt nytt år.

Så er jeg glad for at han stiller et veldig viktig spørsmål, nemlig om hvordan vi organiserer sykehusvesenet på en best mulig måte. Det er bra at Stortinget er opptatt av det, og at representanten Sandberg tar opp det spørsmålet, fordi det handler om en av de største sektorene – og en av de viktigste oppgaver vi står overfor som nasjon, er hvordan drive et godt helsevesen der vi får mest mulig helse igjen for de store ressurser vi bruker på dette området.

Det er riktig at Regjeringen nå vurderer nye måter å organisere Helse Øst og Helse Sør på, og det er flere modeller på bordet. Det hele springer ut av at vi er kommet til en erkjennelse av at den måten dette organiseres på i dag, ikke er god nok. Den beheftes i hvert fall med klare svakheter, bl.a. ved at man har to ulike helseregioner i Oslo. Rikshospitalet og Radiumhospitalet tilhører én region, mens de øvrige sykehus tilhører Helse Øst.

Jeg er glad for at helseministeren er i gang med dette arbeidet. Siden hun ikke har konkludert, er det heller ikke mulig for meg å legge fram et endelig syn her og nå, men vi vurderer argumenter for og mot ulike modeller. Det vi ønsker å oppnå, er at flere pasienter kan behandles, og at vi får en bedre utnyttelse både av penger og ikke minst av leger og ekspertise innenfor sykehusvesenet.

Per Sandberg (FrP) [10:06:26]: Jeg takker statsministeren for svaret, og vi håper at Stortinget blir involvert i en slik prosess på en best mulig måte.

Problemene angående oppdelingen av helseregionene har egentlig blitt synliggjort gjennom en lang rekke episoder de siste årene ved at akkurat bosted har vært avgjørende for hva slags behandling den enkelte har mottatt. Blant annet har det vært store forskjeller når det gjelder hvilke legemidler personer med samme diagnose har mottatt i de forskjellige helseregionene. Etter Fremskrittspartiets syn kommer dette som en følge av helseregionenes ulikhet i forhold til økonomi og krav om innsparing.

Fremskrittspartiet kan ikke godta en slik forskjellsbehandling. Fremskrittspartiet vil da også vise til den økonomiske skjevfordelingen mellom helseregionene. Det at innbyggere i enkelte deler av landet bor i helseregioner som er sterkt underfinansiert, synliggjør etter Fremskrittspartiets skjønn at Norge må samles i ett helserike. Mitt

oppfølgingsspørsmål til statsministeren blir derfor: Ser også statsministeren i denne prosessen behovet som er til stede for å samle Norge til ett helserike der den enkeltes bosted ikke blir avgjørende for hvilket tilbud man mottar?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:07:34]: Det overordnede for oss er å sikre pasientene et best mulig behandlingstilbud over hele landet, uavhengig av hvor de bor. Ordningen med fritt sykehusvalg er et bidrag til det i den forstand at pasientene kan velge å bli behandlet ved sykehus utenfor sin landsdel. Det vi nå gjør, er å se på to regioner – Helse Øst og Helse Sør – om det er mulig å organisere dem på en bedre måte. Det er ulike modeller som vurderes. Hovedpoenget er at vi har gode erfaringer med den statlige overtakelsen av sykehusene. Langt flere pasienter behandles, og ventetidene har gått ned. Men det er fortsatt problemer, fortsatt ventelister, og det må vi prøve å gjøre noe med.

Det at man valgte løsningen Helse Øst og Helse Sør, henger sammen med sykehusreformen fra 2001. Det var ikke minst Tore Tønne og John I. Alvheim som var arkitekter for den løsningen. Nå ser vi at det trengs en revisjon. Vi gjennomgår den revisjonen for å få til en enda bedre løsning enn det vi har i dag.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Inge Lønning.

Inge Lønning (H) [10:08:57]: Når det først er skapt et mønster med å innlede med å ønske godt nytt år, er det jo obligatorisk å slutte seg til det, så man ikke skal bli mistenkt for noe. (Latter i salen)

Saken om sammenslåing av Helse Øst og Helse Sør ble reist i Stortingets budsjettbehandling like før jul. Det var opprinnelig et forslag fra Høyre, med tilslutning fra Fremskrittspartiet. Regjeringspartiene bad om at det skulle omgjøres til et oversendelsesforslag, fordi man ikke ønsket en votering for og imot dette der og da. Det gjorde vi, og statsråden forsikret at forslaget om full sammenslåing skulle bli fulgt opp raskt og med en seriøs vurdering.

Jeg skal begrense meg til å vise til at både de øverste administrative lederne for de to tunge universitetssykehusene og de fremste medisinske fagekspertene, senest i dag ved Kaare R. Norum og Stein A. Evensen, med stor tyngde sier at dette er en overmoden reform, og at det både faglig og ressursmessig vil være et skritt fremover.

Kan vi regne med at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i umiddelbar fremtid med resultatet av sin vurdering? Når vil det kunne skje?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:10:17]: For sikkerhets skyld: Godt nytt år også til representanten Lønning! (Latter i salen) Jeg kan også ta med alle andre stortingsrepresentanter, så ingen er glemt. Så er det gjort.

Dette er en veldig stor sak, som Statoil-Hydro-fusjonen er en stor fusjon. Det er, så vidt jeg husker, noe over 30 000 ansatte i Statoil. Det er 110 000 ansatte i norske sykehus. Det er 70 milliarder kr i bevilgninger. Så det er snakk om veldig svære ressurser. Bare på Ullevål sykehus

er det rundt 8 000 ansatte og et budsjett på 6 milliarder kr – i den størrelsesorden. Så hvordan vi organiserer dette, er av veldig stor betydning. Regjeringen har i og for seg arbeidet med dette siden før jul. Vi ser på ulike modeller og vil komme tilbake til Stortinget så raskt som over hodet mulig. Men vi er midt i prosessen, og vi har ikke tenkt å bruke mer tid enn høyst nødvendig.

Laila Dævøy (KrF) [10:11:17]: Takk for hyggelig nyttårshilsen! (Latter i salen) Og likeså! Velkommen tilbake til Stortinget til en ny arbeidsøkt.

Det bekymrer meg noe at statsministeren ikke umiddelbart avviser en full sammenslåing mellom Helse Sør og Helse Øst. Jeg vil nesten si at statsministeren i sin tid også var fadder til de fem helseregionene. Mitt ønske og mitt håp hadde vært at man hadde avventet den evalueringen som nå pågår, før man endrer grunnstrukturen i helseforetakene som sådanne. Dette vil i så fall bli en regionsgigant – mer enn halvparten av landets befolkning vil komme inn under en sånn gigant – også nå rett før regionsreformen skikkelig kommer i gang.

Det er mange fagforeninger som har protestert mot dette. Det er helt greit at man vil samordne mer i Oslo. Det skjønner jeg. Men at man faktisk vurderer å slå sammen disse helseregionene, bekymrer meg. Mitt spørsmål er: Vil Regjeringen legge opp til en demokratisk prosess, der både ansatte og brukere høres, før strukturendringer foretas, og vil man vente, slik at dette ikke skjer før evalueringen foreligger?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:12:29]: Fortsatt godt nytt år – til alle!

Vi vil ikke love å vente til evalueringen er ferdig, for det handler om hele grunnstrukturen i reformen. Vi mener det er mulig å gjennomføre justeringer og endringer innenfor den strukturen vi i dag har, før selve evalueringen er ferdig. Vi har gjort noe, bl.a. for å sikre økt folkevalgt deltakelse i styrene. Det å eventuelt justere grensene for de ulike helseforetakene mener vi også kan gjøres før evalueringen. Det er i tråd med det vi sa i Stortinget før jul. Jeg mener det er galt å avvise én modell. Vi ser nå på mange modeller, ulike løsninger, for å få til en bedre håndtering av sykehustilbudet i hele Sør- og Østlandsområdet. Det er et problem at man utnytter ressursene for dårlig – at man har tunge sykehus, som Radiumhospitalet og Rikshospitalet, liggende i et annet helseforetaksområde enn f.eks. Ullevål sykehus. Det tror jeg alle er enige om. Så det å fortsette med dagens ordning tror jeg de fleste mener ikke er en god løsning. Så er spørsmålet: Hva er alternativet til det? Det drøfter vi bl.a. med de ansattes organisasjoner.

Presidenten: Presidenten tror at alle i denne sal nå har oppfattet at alle i denne sal gjensidig har ønsket hverandre et riktig godt nytt år for 2007. Så kommer vi tilbake til saken i 2008. (Latter i salen)

Gunvald Ludvigsen (V) [10:14:04]: Eg tek presidentens utgreiing om nyttårshelsingane til etterretning.

Sjukehusreforma har ikkje vore spesielt vellukka. Det var noko statsministeren erkjende tidlegare i dag. Sterke krefter både i Regjeringa og på høgresida vil sentralisere ytterlegare og leggje sjukehusa rett inn i statskassa. Venstre vil gå den andre vegen. Vi vil styrkje folkevald styring og desentralisering. Det vil gi meir demokratisk kontroll og meir nærleik til folk flest. Regjeringa har foreslått ei regionsreform, som er ei gyllen anledning til å få meir demokratisk styring av sjukehusa. Venstre meiner at helsesektoren må sjåast i samanheng med denne reforma, mens høgrepertia altså vil gå motsett veg, med full sentralisering til staten.

Mitt spørsmål er: Kva veg vil statsministeren gå?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:15:02]: Jeg vil gå den veien som gir best mulig og mest mulig helse til Norges befolkning. Det har vært ledetråden hele tiden. Hvordan vi organiserer sykehusene, hva slags helseforetak, hvilken regioninndeling vi har og hva slags grense vi har – alt det skal styres av ett mål, nemlig at pasientene får et best mulig helsetilbud, over hele landet.

Det er mulig representanten misforstod, men jeg mener at sykehusreformen fra 2000 er meget vellykket. Den er vellykket fordi vi behandler vesentlig flere pasienter enn vi gjorde før. Antallet som får behandling ved norske sykehus, har aldri vært høyere enn i dag. Ventelistene har gått ned, køene har gått ned. Men så oppstår det køer på nye områder fordi vi utvider behandlingstilbudet. Før kunne vi f.eks. ikke behandle folk med Alzheimers sykdom. Nå har vi nye behandlingsmetoder, og da kommer det nye køer. Derfor må vi investere mer, bruke mer og behandle enda flere. Så må vi diskutere hvordan vi skal organisere det på en best mulig måte.

Presidenten: Siste oppfølgingsspørsmål – Harald T. Nesvik.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:16:15]: Fremskrittspartiets forslag til budsjett fikk dessverre ikke flertall. Dette budsjettet ville kunne ha medført at flere i Norge hadde fått behandling, og man hadde sluppet de stadige forslag til nedbemanning og endringer i sykehusstrukturen som vi ser omtalt i media. Men jeg skal la det ligge.

Jeg vil stille statsministeren et spørsmål. I en situasjon der vi virkelig trenger pengene til pasientbehandling framfor å bruke dem til administrasjon, og når vi får så klare og tydelige signal bl.a. fra representanter innenfor universitetsklinikkmiljøene og også fra styrelederen i Helse Øst om at det er store penger å spare ved å slå sammen Helse Sør og Helse Øst, kan vi bare tenke oss hvilke gode effekter vi kunne ha fått ved å se på hele regionstrukturen på nytt igjen og samle Norge til ett helserike. Vil statsministeren ta initiativ til at vi får en gjennomgang av organiseringen slik at Norge kan samles til ett helserike, istedenfor de fem helserepublikkene som vi har i dag?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:17:23]: Den modellen vi har i dag, er et resultat av en bred enighet i Stor-

tinget om helsereformen der bl.a. Fremskrittspartiet var med. Det mener jeg man skal være stolt av, for den har gitt veldig gode resultater. Så kan man hele tiden forbedre, man kan hele tiden høste erfaringer og gjøre ting enda bedre. En av de tingene vi ser, er at den inndelingen man var enig om i 2000 og 2001, er beheftet med mangler. Vi ser nå på hvordan vi skal gjøre det annerledes, og hva vi i tilfelle skal gjøre.

Så er vi midt oppe i en evaluering av hele reformen. Når det er gjort, er tiden inne for å diskutere de mer grunnleggende trekkene ved reformen.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Per-Kristian Foss (H) [10:18:19]: I dag starter arbeidslivets kampanje «Jobbing mot mobbing». I fjor undertegnet statsministeren et opprop eller et manifest mot mobbing, for øvrig i likhet med foregående statsminister Kjell Magne Bondevik. I fjor uttalte også statsminister Stoltenberg i forbindelse med åpningen av denne kampanjen at han ikke legger skjul på

«at det er vanskelig for politikere å "vedta en slutt på mobbing", men at det er svært viktig at alle voksne er oppmerksomme og tar tak i problemet. – Det at vi setter det på dagsordenen er et bidrag til å få slutt på det».

For noen dager siden brakte LOs leder ut i offentligheten en personalkonflikt i LOs ledelse. Den ble brakt ut i det offentlige rom av LO-lederen selv. Det er en type konflikt som vi vel ikke er vant til å se brakt ut i det offentlige rom. LO-lederen uttalte også at hennes håndtering av personalkonflikten var forbilledlig og kunne være et skoleeksempel for norsk arbeidsliv. Er statsministeren enig i det?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:19:26]: Denne regjeringen er mot mobbing. Vi er mot mobbing i arbeidslivet, mot mobbing i skolen og mot mobbing i alle andre sammenhenger. Vi er veldig glad for det arbeidet den forrige regjeringen gjorde på dette området, bl.a. med de anti-mobbekampanjene som den forrige regjeringen satte i gang, og som vi har fulgt opp. Regjeringen har også underskrevet et manifest mot mobbing, og vi har et nært samarbeid med mange bedrifter og med partene i arbeidslivet for å bekjempe mobbing. Det samarbeidet skal vi fortsette med. Vi skal fortsette arbeidet for å bekjempe mobbing i alle former og i alle mulige sammenhenger.

Samtidig mener jeg det er riktig at en statsminister er ryddig når det gjelder roller og ansvarsfordeling. Det ville være galt av meg som statsminister å gå inn i en enkeltbedrift og ta stilling til eller kommentere en bestemt personalsak, der det alltid vil være ulike meninger og ulike oppfatninger. Når det gjelder vurdering av enkelttilfeller, arbeidsmiljøet i en enkeltbedrift, har vi kompetente organer til det. Arbeidstilsynet gjør den jobben. De har kompetanse, og de får vurdere enkeltbedrifter enten det er LO eller andre. Jeg som statsminister skal ikke gå inn og ta stilling i en konkret personalsak eller ta stilling til arbeidsmiljøet på en konkret arbeidsplass. Det ville være galt ut fra det ansvar og den rolle en statsminister har.

Per-Kristian Foss (H) [10:21:02]: Det er fullt mulig å svare som partileder. Jeg kan gjerne gjenta spørsmålet i den forbindelse. Men jeg registrerer at andre medlemmer av Regjeringen har gått inn i konflikten, senest kulturminister Giske, som har kommet med karakteristikker som fabelaktig opptreden, full tiltro osv. – ganske sterke formuleringer i en konflikt som er brakt ut i det offentlige rom.

Statsministeren har i Stortinget ved en rekke anledninger uttalt seg om LO i rosende ordelag, men når det nå stilles et kritisk spørsmål ved LO-lederens håndtering av en personalkonflikt, en håndtering som har normsettende virkning for resten av norsk arbeidsliv ut fra den posisjonen hun har, nekter altså statsministeren å uttale seg. Da kan man få et inntrykk av at det ligger andre bindinger bak det at statsministeren ikke vil svare på det spørsmålet verken som statsminister, partileder eller som privatperson.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:22:00]: For det første står jeg her i Stortingets sal som statsminister. For det andre har jeg den samme oppfatning som partileder. Jeg har ikke gått inn og kommentert personalkonflikter i private bedrifter eller andre organisasjoner, selv om det har vært store og små konflikter i flere organisasjoner og bedrifter som har nådd mediene opp gjennom årene. Så mener jeg også at det er fullt mulig og helt riktig, og at det faktisk vil styrke vår kamp mot mobbing, at vi er opptatt av ryddighet i rolle- og ansvarsfordeling, at vi samarbeider med organisasjonene, med partene, i mange tiltak for å bekjempe mobbing, men at vi er opptatt av at det f.eks. er Arbeidstilsynet som har ansvaret for å vurdere de enkelte arbeidsplasser. Arbeidstilsynet har også vært inne og vurdert denne saken. Den dagen en statsminister går inn i personalsaker, tar stilling, opphever seg til en slags dommer der, tror jeg det er mye som blir veldig galt. Derfor kommer jeg til å opptre så ryddig som overhodet mulig, og det ryddige er at jeg ikke går inn i personalsaker i private bedrifter eller selvstendige organisasjoner.

Presidenten: Presidenten vil tillate fire oppfølgings-spørsmål – først Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:23:26]: Statsministeren er veldig klar på dette med rolle- og ansvarsfordeling, og det kan jo være utfordrende for statsministeren. For vi snakker ikke bare om LO-leder Valla her, vi snakker om sentralstyremedlem Valla i Arbeiderpartiet, vi snakker om lederen av valgkomiteen i Arbeiderpartiet. Vi snakker også om at partisekretæren i Arbeiderpartiet har gått inn i en personalkonflikt for å søke å finne en stilling til en person som er ansatt i LO.

Når statsministeren sier at han er imot mobbing, så er vi vel alle sammen enig i det. Men i dag har vi altså oppslag i mediene om at tidligere ansatte under en arbeiderpartiregjering også har reagert på dagens LO-leder, og at dagens arbeiderpartisentralstyremedlem Valla har opptrådt på samme måte under tidligere arbeidsforhold. Mitt spørsmål til statsministeren er: Er det ikke problematisk å

se på rolle- og ansvarsfordeling når man er så knyttet til LO?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:24:30]: Svaret på det spørsmålet er nei. Jeg mener at det er desto viktigere at vi er ryddige i forhold til rolle- og ansvarsfordeling. Det å gå inn i en personalsak innebærer for det første at man bør sette seg grundig inn i alle sider av saken, innhente vurderinger av saken fra begge sider, fra mange andre som jobber der, vurdere det helhetlige arbeidsmiljøet – altså innhente masse informasjon, og på det grunnlaget kan man kanskje gjøre seg opp en mening. Men en statsminister verken skal eller bør gå inn i bedrifter, organisasjoner eller partier. Jeg kommer ikke til å mene om de personaldiskusjoner som har vært i Fremskrittspartiet, jeg kommer heller ikke til å mene om og ta stilling til de personaldiskusjoner som har vært i LO, men jeg kommer til å påse at vi har et lovverk som sikrer et godt arbeidsmiljø. Jeg kommer til å påse at vi har et sterkt arbeidstilsyn som gjør jobben sin, og jeg kommer til å påse at vi har et godt samarbeid med mange for å bekjempe mobbing. Men det er altså helt feil hvis jeg som statsminister begynner å gå inn i en konkret personalkonflikt og ta stilling der.

Presidenten: Åse Gunhild Woie Duesund – til oppfølgings-spørsmål.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [10:25:48]: Konflikter og trakassering på arbeidsplassen er tøft uansett hvor høy medieprofil de involverte har. Vi vet at mobbing gir lav selvfølelse og dårlig fysisk og psykisk helse. Det er alvorlig for dem som utsettes for slike utstøttingsmekanismer. Derfor har ulike regjeringer, arbeidslivets parter og tilsynsmyndighetene i flere år arbeidet for å forebygge mobbing og for å fremme et inkluderende arbeidsliv.

Vil statsministeren, gjerne i samarbeid med partene i arbeidslivet og tilsynsmyndighetene, bidra til å sette et sterkere søkelys på mobbing generelt og på kvinners rett til å kombinere graviditet og yrkesliv spesielt? Og hvordan vil han sikre at dette blir fulgt opp i praksis?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:26:46]: Først vil jeg bare gjenta at jeg mener at det var et veldig bra initiativ som den forrige regjeringen tok med kampanjer og arbeid mot mobbing, initiativ som hadde bred støtte i Stortinget den gang, og som dagens regjering har fulgt opp gjennom ulike kampanjer, manifeste og informasjon. Jeg vil også understreke det jeg sa da jeg underskrev manifestet, at hadde det vært så enkelt at en bare kunne forby mobbing, hadde vi avskaffet det for lenge siden. Problemet er at det er ofte mer kompliserte mekanismer, ting det er vanskelig å avdekke. Derfor har vi trappet opp og forsterket fokuseringen bl.a. på mobbing i arbeidslivet, og det gjelder selvsagt også kvinners rett til å slippe å bli gjenstand for mobbing når de er gravide. Det gjelder generelt, men det generelle synet gjør jo ikke at det er riktig av meg som statsminister å gå inn i konkrete saker. Det har vi

tilsynsmyndighetene til å gjøre, ikke Statsministerens kontor.

Presidenten: Lars Sponheim – til oppfølgingsspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:27:51]: Regjering, fagbevegelse og ikke minst LO-ledelse har vært veldig engasjert i kampen mot urimelig høye lederlønninger og opsjonsavtaler, fordi signaleffekten til arbeidslivet, til inntektsoppgjør, til roen rundt omkring på arbeidsplassene er så farlig. Det har vært blåst i utallige rød-grønne barter for å hindre en slik utvikling, og mange av oss andre har støttet det også. Derfor er signaleffekter til arbeidslivet fra arbeidslivets ledere så viktig. Det er i den sammenheng en må se disse spørsmålene. Jeg har ikke grunnlag for å gå inn i en personkonflikt og si hvem som er snille eller slemme, men jeg registrerer at nå har brutaliseringen i arbeidslivet fått et ansikt. Det å «ta en Valla» kan bli en unnskyldning for mange. Er ikke statsministeren redd for disse signaleffektene – uten å gå inn i personalspørsmålene?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:28:43]: Det er en grunnleggende forskjell her: Når det gjelder hva som er rimelige og urimelige lederlønninger, har Regjeringen et standpunkt og tar stilling til det, og har bl.a. formulert det gjennom mye strengere regler for opsjoner. Vi mener at opsjoner er urimelig, og vi har også laget strengere regler for opsjoner.

Når det gjelder en konkret personalkonflikt, vil det som representanten Sponheim var inne på, være ulike meninger og ulike standpunkter. Å gå inn og ta stilling til hvem som da har rett, og hvem som har feil, mener jeg det er riktig at representanten Sponheim velger å ikke gjøre, og akkurat på det samme grunnlaget velger jeg å gjøre det samme som representanten Sponheim.

Presidenten: Jan Tore Sanner – til siste oppfølgings-spørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [10:29:29]: Når statsministeren velger å opptre som «tause Birgitte» i denne saken, så er det liten tvil om at det kan ha sammenheng med de sterke bindingene som er mellom Arbeiderpartiet og LO. Det er ingen som har bedt statsministeren om å være dommer i denne saken, og det er ingen som har bedt statsministeren om å ta stilling til om det er Valla eller Yssen som har rett. Spørsmålet er om Vallas håndtering som arbeidsgiver er et skoleeksempel for andre. Nå var det en kvinne som mener seg mobbet av arbeidsgiver, neste gang kan det være en innvandrer. Mener statsministeren at heller ikke i en slik situasjon skal Regjeringen ha noen offentlig oppfatning om hvordan arbeidsgiver opptrer?

Jeg registrerer at statsministeren nå skyver Arbeidstilsynet foran seg. Vil han sørge for at det blir foretatt en vurdering av Arbeidstilsynet, av hvorvidt de opptrer korrekt i denne saken, og hvorvidt de burde ha gått inn i denne konflikten for å se om det faktisk er slik som det blir

hevdet, at en av arbeidstakerne er blitt utsatt for direkte mobbing fra LOs leder?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:30:38]: Jeg mener at Arbeidstilsynet har en veldig viktig rolle å spille for å sikre et godt arbeidsmiljø. Det er også grunnlaget for at denne regjeringen har styrket Arbeidstilsynet, og noe av grunnlaget for at Regjeringen har vært opptatt av å ha en sterk og god arbeidsmiljølov.

Men igjen: Når det gjelder å gå inn og vurdere ulike personers opptreden i en personalsak – selve personalsaken og håndteringen av den – kreves det at man innhenter informasjon, vurderer informasjonen og får informasjon fra begge parter. Det er ikke en oppgave for Statsministerens kontor, det er en oppgave for Arbeidstilsynet. Arbeidstilsynet har – i hvert fall i mediene – sagt at denne saken ønsker de å se på, og jeg er trygg på at Arbeidstilsynet gjør det på en god måte.

Presidenten: Stortinget går videre til neste hovedspørsmål.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:31:38]: I Norge i dag har vi etter hvert fått gode ordninger som gir mulighet til å kombinere barn og arbeidsliv. Men i kjølvannet av en undersøkelse gjort av overlege Anne Efskind om abort og sosial bakgrunn er det reist en viktig debatt.

Økonomisk utrygghet og usikkerhet er ofte sammenfallende med den alderen da kvinner får barn, i hvert fall hvis de hører på doktor Gro Harlem Brundtland, som råder jentene til å få barn tidlig. Da kommer de oftest ikke inn under de gode ordningene, fordi de også har fulgt oppfordringen om å ta en lang og god utdanning. Mens en mor i arbeidslivet får 80 pst. dekning av lønnen i 54 uker, inntil 313 000 kr, får en mor utenfor arbeidslivet kun 33 000 kr. Det er ikke til mer enn litt av det utstyret man trenger når man får et nytt barn i hus – og så begynner driftsutgiftene.

Undersøkelsen viser også at det i enkelte grupper er flere som velger å avbryte svangerskapet enn som velger å bære fram barnet.

De økonomiske forutsetningene ligger ikke til rette for å føde i ung alder. Kristelig Folkeparti mener at økonomi ikke skal være avgjørende for om kvinnen vil bære fram barnet eller ikke, og har foreslått en opptrapping av engangsstønadene til kvinner som har rett til fødselspenger, til 2G, dvs. ca. 125 000 kr. Bedre ordninger for studenter med barn er også viktig.

Når Gunn Karin Gjøl fra Arbeiderpartiet sier i media at det oppleves som for ungt å bli mor før fylte 25 år, har tidene forandret seg siden Gro. Og når statssekretær Øye uttaler seg, er henvisningen til arbeidslinjen ganske klar: Foreldrepenger er kompensasjon for bortfall av inntekt – og ikke bonus for å få barn. Vi hører ikke et ord om dem som står utenfor arbeidslivet.

Mitt spørsmål til statsministeren er: Har vi ikke nå tatt en «overdose» med hensyn til arbeidslinjen? Mener statsministeren og Regjeringen at det kun er kvinner med fast tilknytning til arbeidslivet som bør få barn?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:33:44]: Svaret på det spørsmålet er nei. Det er ingen tvil om at også kvinner uten fast tilknytning til arbeidslivet bør kunne få barn. Mange av dem velger heldigvis å få barn, og det synes jeg er helt utmerket. Derfor er engangsstønaden blitt økt – ikke i de senere årene, men tidligere.

Det som jo er utfordringen, og som både Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet har vært opptatt av, er å gjøre det mulig for kvinner som er i arbeid, å være hjemme med barnet når det er nyfødt, og også å kunne få flere barn. Derfor har vi utvidet foreldrepermisjonen, der permisjonspengene man får når man har små barn og velger å være hjemme med dem, er knyttet til hvor stor inntekt man har hatt tidligere. Den forrige regjeringen prioriterte også dette, i den forstand at den var opptatt av å utvide adgangen for menn til å ta ut foreldrepermisjon. Det er jo på samme måte: Man bruker penger på dem som er yrkesaktive.

Denne regjeringen har sagt at det viktigste vi vil bruke penger på, er flere barnehager. Det er viktig både for de foreldrene som er yrkesaktive, og for de foreldrene som ikke er yrkesaktive. Det viser seg at også ikke-yrkesaktive foreldre har lyst til å ha barna i barnehage, i hvert fall noen timer om dagen. Og ikke-yrkesaktive foreldre er også avhengig av at barnehageprisen ikke er for høy. Derfor har vi bevilget de store summene til full barnehagedekning, over 3,3 milliarder kr i 2006. Det er også store bevilgninger til dette i 2007. Vi vil gjøre alt vi kan for å nå målet om full barnehagedekning. Det er vår første prioritet.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:35:27]: Det er gode ordninger for kvinner i arbeidslivet. Men ut fra det denne undersøkelsen viser, tror jeg vi må sette oss sammen og se på hvilke utfordringer som finnes for kvinner utenfor arbeidslivet i forbindelse med det å få barn.

Det er også en annen gruppe i arbeidslivet som har klart svakere sosiale støtteordninger enn ordinære arbeidstakere, og det er selvstendig næringsdrivende. Den forrige regjeringen var i full gang med å bedre ordningen og å likestille vanlige arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende. Den nåværende regjering har latt dette arbeidet gå i veldig sakte film. I fjor høst sa regjeringspartiene i Stortinget at Regjeringen vil «arbeide videre med sikte på å bedre trygderettighetene for selvstendig næringsdrivende».

Mitt spørsmål er: Har Regjeringen fått fininnstilt siktet sitt nå, slik at statsministeren kan si noe mer om når dette arbeidet blir slutført? Det er ikke vanskeligere enn å ta opp forslaget om full likestilling som opposisjonspartiene fremmet i høstens budsjettdebatt.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:36:33]: Den forrige regjeringen arbeidet med dette spørsmålet i fire år uten å komme fram til noen god løsning som den kunne fremme for Stortinget. Denne regjeringen har arbeidet med og siktet seg inn på dette spørsmålet i litt over ett år, og vi kommer nok til å se på det en stund til.

Det vi prioriterer, er full barnehagedekning. Da må man simpelthen finne seg i at det er det de store summene

går til i første omgang. Så får vi se hvor raskt vi kan komme i gang med andre oppgaver, når det store målet om full barnehagedekning er nådd.

Så vil jeg understreke at den forrige regjeringen prioriterte ikke først og fremst de som er utenfor yrkeslivet. Man var opptatt av kontantstøtte, som går både til dem som er innenfor yrkeslivet og til dem som er utenfor, og man var opptatt av fedres rettigheter i permisjonsordningen.

Vi skal se på selvstendig næringsdrivendes rettigheter. Jeg forstår at det er et viktig tema, men jeg er opptatt av å være en statsminister som gjør de aller viktigste tingene først. Også for selvstendig næringsdrivende er det viktig at vi får full barnehagedekning til en rimelig pris, og det er det vi satser alt på i 2007.

Presidenten: Presidenten vil akseptere tre oppfølgingsspørsmål – først Karin S. Woldseth.

Karin S. Woldseth (FrP) [10:37:50]: I likhet med representanten Eriksen er vi også bekymret. Men i den rapporten som hun nevner, kommer det fram et annet problem, nemlig at stadig flere unge jenter avbryter uønsket graviditet. Vi lever i 2007, og aldri har muligheten til å unngå uønsket graviditet vært bedre enn nå. Likevel gjennomgår stadig flere unge jenter abortinngrep. Særlig er dette et storbyfenomen. Den belastningen det er å gjennomgå noe slikt, unner ikke Fremskrittspartiet noen, særlig fordi dette er unge jenter som skal leve med dette resten av livet. Det betyr at seksualundervisning, tiltak for holdningsendring og andre forebyggende tiltak må ha sviktet fullstendig.

Kan statsministeren si noe om Regjeringen har tenkt å ta initiativ for å styrke seksualundervisningen og lage holdningskampanjer for å unngå at unge jenter kommer i en slik vanskelig situasjon?

Presidenten: Dette oppfølgingsspørsmålet var kanskje litt på kanten av hovedspørsmålet, men det er opp til statsministeren å kommentere og svare på det.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:39:02]: Jeg vil gjerne svare på spørsmålet, for å forebygge uønsket svangerskap er en viktig sak. Regjeringen ønsker å trappe opp arbeidet for å forebygge uønskede svangerskap, for vi har høye aborttall, spesielt blant unge kvinner og jenter.

Det er avsatt 25 mill. kr for å følge opp Handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap og abort. De går til mange ulike tiltak og kommer i tillegg til det ordinære apparatet innenfor helsetjenesten, skolehelsetjenesten og den typen ting.

Så arbeider Helse- og omsorgsdepartementet med et forsøk med gratis prevensjon til kvinner i den aldersgruppen som har høyest abortfrekvens, aldersgruppen 20–24 år. Hensikten er å kunne høste erfaringer med og se på om enda mer tilgjengelig og gratis prevensjon også i den aldersgruppen har betydning for antall aborter, antall uønskede svangerskap. Så vi trapper opp arbeidet. Vi er opptatt av å unngå uønskede svangerskap, og mener det er en viktig sak.

Inge Lønning (H) [10:40:17]: Den undersøkelsen representanten Eriksen viste til, reiser en rekke viktige spørsmål for denne forsamling og for Regjeringen. Vi ser at statistikken over de siste par tiår viser at gjennomsnittsalderen for førstegangsfødende har økt dramatisk, må man kunne si. Det har mange sider, bl.a. at volumet av ufrivillig barnløshet øker nesten like mye. Det har helt klart en sammenheng med alder.

Det betyr også at belastningen på helsevesenet når det gjelder volumet av mer eller mindre omfattende medisinsk assistanse for å overkomme problemet, øker. Det er ikke uten videre gitt at årsaken til dette primært er de økonomiske ordninger vi holder oss med, men det er helt åpenbart at det er en medvirkende årsak. Samfunnet sender dermed ufrivillig det signal at det lønner seg å vente så lenge som mulig, for jo bedre fotfeste og jo høyere lønn en har, desto bedre vil de økonomiske kompensasjonsordningene bli. (Presidenten klubber.)

Er statsministeren enig i at det ikke er akseptabelt at unge kvinner skal legge vekt på økonomi (presidenten klubber) og manglende støtteordninger når de bestemmer seg for om de skal fullføre svangerskapet?

Presidenten: Presidenten vil minne om at det er tall foran både statsminister og spørrer som viser hvor mye tid man har igjen.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:41:45]: For det første vil jeg si at det at gjennomsnittsalderen for førstegangsfødende øker, er et uttrykk for veldig mange ulike faktorer, men én av dem er at flere kvinner velger å ta utdanning. Gjennomsnittsalderen for førstegangsfødende vil lett øke som et resultat av det.

Samtidig er jeg enig i at det er viktig at vi har støtteordninger som gjør at det er mulig også å få barn i ung alder hvis en ønsker det. Derfor er engangsstønaden nå på et høyere nivå enn tidligere. I tillegg er studiestøtten bedret, og ikke minst er barnehagetilbudet til folk under utdanning bedret som et resultat av den massive satsingen på barnehager generelt.

Verken den forrige eller den nåværende regjering har funnet penger til å øke engangsstønaden. Vi har brukt penger på andre ting. Som jeg sa tidligere i dag, er vår hovedprioritet nå full barnehagedekning. Det vil vi konsentrere oss om i første omgang. Så får vi se hvor langt vi kommer på andre områder når den jobben er gjort.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:42:51]: Venstre og Arbeiderpartiet har stått sammen om veldig mange viktige likestillingsreformer opp gjennom historien for å øke kvinners valgfrihet når det gjelder det å få barn. Vi er enig med statsministeren i at barnehagetilbud er et veldig viktig grep for å øke den valgfriheten.

Nå mener statsministeren og Regjeringas medlemmer at dette er en reform som snart er i mål, at det snart er full barnehagedekning. Når man da har nådd målet om full

barnehagedekning, må neste utfordring være å øke valgfriheten også for de kvinnene som faktisk velger å skape arbeidsplassen sin sjøl, som ikke velger bare å være arbeidstaker. For det er mange som føler at de ikke har en valgfrihet når det gjelder å få barn, fordi de har manglende rettigheter i forhold til det systemet vi har laget, som er preget av at man skal være arbeidstaker for å ha de rettighetene. Mitt spørsmål til statsministeren er: Er statsministeren enig med meg i at det er utfordringen nå?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:43:56]: Først vil jeg gjerne si at selv om vi sliter med en del uløste problemer når det gjelder å legge til rette for kvinner som ønsker å føde barn i Norge, har vi nådd ganske langt. Derfor er Norge blant de landene i den vestlige verden som har høyest antall barn pr. kvinne. Vi har ganske høye fødselsrater. Det skyldes nok mange av de ordningene vi har fått på plass.

Så gjenstår det noen problemer. Vi må få full barnehagedekning. Det satser vi alt på å få til i 2007. Både den forrige og den nåværende regjering har pekt på fedres rettigheter som et viktig område. Det ønsker vi å gjøre noe med. Det avhenger av hvor mye penger vi er i stand til å finne til den typen ting.

Jeg er enig i at det å se på selvstendig næringsdrivendes rett til permisjonspenger i forbindelse med fødsel, er et viktig tema. Jeg kjenner detaljene i de ordningene for dårlig til å være presis på hva som bør og kan gjøres, men det er et tema på vår dagsorden som vi skal se på. Vi skal vurdere ulike modeller og finansieringen av dem.

Presidenten: Vi går da til neste hovedspørsmål.

Lars Sponheim (V) [10:45:04]: Jeg vil bruke mitt hovedspørsmål til å gå tilbake til overskriften «LO–Arbeiderpartiet», men ikke med den mer personalpolitiske vinkling som spørsmålet har hatt før i dag – den synes jeg det er vanskelig å gå inn i, fordi jeg ikke har nok detaljopplysninger. Men all støyen og all oppmerksomheten rundt det setter jo et skarpt lys på nettopp forholdet mellom Arbeiderpartiet og LO, og også på de prinsipielle spørsmål. Jeg synes prinsipper kan være viktigere enn personer i dette, og det ønsker jeg å bruke denne spørretimen til å invitere statsministeren til å komme nærmere inn på.

Skulle jeg bidra til å sette opp en bauta over regjeringen Stoltenberg II så langt – skulle jeg plukke ut bare én, for det er sikkert flere – vil jeg nok hevde at det på den bautaen vil stå at organisasjonsmakt i Norge har blitt styrket på bekostning av folkevalgt makt. Det gjelder kanskje LO-makt først og fremst, men ikke bare det. Det reiser for meg veldig prinsipielle spørsmål. Nå er det enormt mange eksempler som kunne trekkes opp gjennom de snart halvannet årene som regjeringen Stoltenberg II har sittet, som kunne underbygge dette. Men det skal jeg ikke bruke tid på her. Jeg vil bare peke på at hele denne problemstillingen bidrar til at det blir mindre innsyn og åpenhet rundt maktutøvelsen, og det er uklart i hvor stor grad den maktutøvelsen er folkevalgt forankret. Jeg har lyst til å

minne om stortingspresident Jaglands ord ved innledningen av dette stortinget om nødvendigheten av Stortingets rolle, i å ta vare på alle, også de ikke-organiserte.

Venstre er kjent for å være kritikere av dette, på prinsipielt grunnlag. Vi møter f.eks. ofte Arbeiderpartiets sekretær, som blåser av dette og liksom nivellerer det ned til å kalle det partipolitikk, som noe uverdigg i demokratiet vårt i forhold til dette konstruktive samarbeidet.

Mitt spørsmål til statsministeren er ganske enkelt: Ser ikke statsministeren noen prinsipielle sider ved det å forskyve makt fra folkevalgt forsamling til organisasjoner, som han bidrar til, og som så mange ser?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:47:12]: Først vil jeg rose representanten Sponheim for to ting. For det første mener jeg det er ryddig at han sier at han ikke har kunnskap eller informasjon i forhold til å gå inn i den konkrete personalsaken. Det mener jeg er en ryddig og riktig tilnærming, og den tilnærming man bør ha, til den saken. For det andre mener jeg det er bra at representanten Sponheim inviterer til en mer prinsipiell debatt om hvordan vårt demokrati skal fungere, og hvordan rollene til folkevalgte organer i forhold til organisasjoner skal være. Der mener jeg at vårt demokrati er utviklet i et veldig fint og samstemt samspill mellom disse ulike organene for demokratisk innflytelse. Makten skal ligge i denne sal. Beslutningene skal tas her. Det er her budsjetter og lover vedtas, og Regjeringen skal være det utøvende organ. Men den makten som vedtas her i denne sal, og den makten som utøves i regjeringskontorene, skjer jo ikke i lukkede rom eller i et vakuum. Den skjer i dialog med ulike organisasjoner og grupper, enten det er miljøorganisasjoner, det er næringsorganisasjoner, eller det er arbeidstakers organisasjoner. Den dialogen med de brede medlemsorganisasjoner og de brede interessene de ulike organisasjonene representerer, er også et bidrag til det norske demokratiet. Når man f.eks. i FN-studier vurderer den norske modellen og hvorfor vi får til mange ting bedre i Norge enn i mange andre land, er nettopp det nære samarbeidet mellom myndigheter og organisasjoner en viktig del av det. Men det må ikke undergrave Stortingets grunnleggende makt og myndighet til å vedta lover og budsjetter.

Den viktigste saken som er nevnt som et problem, er sykelønnsaken. Her var det en veldig parallell situasjon for to regjeringer. Bondevik II-regjeringen fremmet forslag om økt arbeidsgiverbetaling. Det protesterte organisasjonene mot, og man fant en annen løsning. Stoltenberg II-regjeringen fremmet et lignende forslag, og vi fant en annen løsning. Så det er ikke første gang i historien vi ser at ting justeres.

Lars Sponheim (V) [10:49:20]: Paradoksalt nok tror jeg at jeg var enig i alt statsministeren sa nå. Og det synes jeg er et problem for statsministeren, fordi han ikke forholder seg til den faktiske realiteten som jeg tror de fleste ser, nemlig at det har vært en maktforskyvning. Nå tegnes det karikaturer – og det er vel kanskje det når også jeg bruker begrepet «overstatsminister» om Valla. Dette er et

problem for statsministeren. Statsministeren trenger så å si å ta tilbake makta og skaffe seg en viss avstand. Jeg trodde, etter alt som skjer, at han ville benyttet anledningen i dagens spørretime til å gjøre det, og det kan gjøres på en skikkelig måte, uten å skaffe seg uvenner i LO. Nå ser vi at statsministeren, sammen med sine to partilederkolleger i Regjeringen, reiser rundt og høster applaus i LO-forsamlinger, sannsynligvis fordi de fører en politikk LO er fornøyd med, og de reiser ut igjen med en sjekk i lomma, etter hva jeg forstår. Åslaug Haga og Kristin Halvorsen framstår mer og mer som brudepiker for Jens Stoltenberg og Gerd-Liv Valla.

Vil ikke statsministeren bruke denne anledningen til å si at han vokter på grensen for at dette ikke skal gå for langt, og at det kanskje må kneppes litt den andre veien igjen?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:50:27]: Det jeg skal vokte på, er at vi gjennomfører det programmet vi gikk til valg på, og den erklæringen denne regjeringen er dannet på. Det viktigste målet på om denne regjeringen gjør jobben sin, er jo ikke avstanden til organisasjoner – LO og andre lønnsstakerorganisasjoner. Målet på om vi gjør jobben vår, er at vi gjennomfører det som står i vår regjeringserklæring. Og det gjør vi, enten det nå er å bygge barnehager, å bruke milliarder av kroner på eldreomsorg og skole, å styrke arbeidstakernes rettigheter gjennom en bedre arbeidsmiljølov, eller det f.eks. er å bedre dagpengeordningen for de arbeidsløse. Det er ting som mange arbeidstakerorganisasjoner er glad for. Det synes vi er helt utmerket. Det står i våre programmer.

Så det er ett mål på om vi gjør den jobben velgerne har bedt oss om å gjøre, og det er at vi gjennomfører valggløftene. Det er et uttrykk for demokrati at denne regjeringen møter velgerne, lover velgerne noe, får tilslutning og så gjennomfører den politikken. Det er ikke avstanden til andre som er det avgjørende, det er hvor mye av valggløftene vi gjennomfører. Og vi gjennomfører valggløfter. Det er det vi skal måles på.

Presidenten: Også her vil presidenten akseptere tre oppfølgingsspørsmål – først Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:51:45]: Jeg tror alle sammen er enig med statsministeren i at dialog – med organisasjonslivet, med næringslivet – er veldig viktig. Det har jo samtlige partier – en god dialog også. Men det blir noe helt annet enn dialog når Arbeiderpartiet lokalt, f.eks. i kommunene, eksempelvis Trondheim kommune, inngår avtaler og kontrakter med fagbevegelsen. Da har en jo beveget seg langt bort fra det som er dialog, og over i et samarbeid som kan knyttes litt opp mot det som skjer nå i år, der Fellesforbundet allerede har gått ut og sagt at de vil gi 1 mill. kr i valgkampstøtte til Arbeiderpartiet, 200 000 kr til SV og 100 000 kr til Senterpartiet, med bakgrunn i at den rød-grønne regjeringen skal føre en bestemt politikk innenfor det som går på arbeidstilsyn, arbeidsmiljølov, sosial dumping osv. Da har man et kontraktsforhold, og det er jo langt unna det som er en dialog.

Er statsministeren enig i at denne typen avtaler og kontrakter som inngås, er uheldig?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:52:53]: Det inngås ikke noen avtaler og kontrakter når lønnsorganisasjoner velger å støtte Arbeiderpartiet økonomisk i åpne demokratiske prosesser. Men det de ser, er at den politikken Arbeiderpartiet står for når det gjelder f.eks. gode pensjonsordninger, gode trygdeordninger for de arbeidsløse eller en god arbeidsmiljølov, er en politikk som tjener deres interesser, i motsetning til politikken til den forrige regjeringen, som bl.a. kuttet på arbeidsløshetsstrygd og svekket arbeidsmiljøloven. Det er ikke noe annerledes enn at når noen av de rikeste menneskene i Norge gir økonomisk støtte til en del av høyrepartiene, er det fordi de er enig i høyrepartienes ønske om lavere skatt til de rikeste, bl.a. gjennom fjerning av formuesskatten. Det er ulike politiske meninger som får ulik politisk støtte, i full åpenhet. Det er ikke i strid med demokratiske prinsipper. Tvert imot har vi her i Stortinget lovfestet hvordan det skal skje.

Presidenten: Per-Kristian Foss – til oppfølgings-spørsmål.

Per-Kristian Foss (H) [10:53:54]: Jeg er enig med statsministeren i at dialog med arbeidslivets organisasjoner på begge sider er en viktig del av det vi kan kalle den nordiske modellen. Men det er ikke riktig det statsministeren sa i sitt første svar til representanten Sponheim, at maktstudier viser at det er en sammenblanding av partimakt og organisasjonsmakt som er en forutsetning for denne modellen. Det er et særnorsk syn, representert ved Det norske Arbeiderparti og LO. Den nordiske modellen fungerer f.eks. nå utmerket i Danmark, der man ikke har slik sammenblanding av makt, men hvor man respekterer organisasjonene som det de er, på selvstendig grunnlag, og har dialog og samarbeid med dem i full åpenhet.

Jeg stilte tidligere i dag et spørsmål som statsministeren nekter å svare på, om han på et generelt grunnlag vil karakterisere håndteringen av en arbeidskonflikt. Jeg tar det til etterretning.

Forutsetningen for at denne organisasjonsmodellen, og den nordiske modellen som man omtaler, skal fungerere, er imidlertid åpenhet. Da vil jeg utfordre statsministeren til å være åpen på ett punkt: Var statsministeren orientert om Martin Kolbergs henvendelse til UD om å finne en ny stilling for Ingunn Yssen?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:55:08]: Først vil jeg si at Norge og Sverige er blant de landene som har hatt tettest samarbeid mellom sosialdemokratiske partier og en sterk fagbevegelse. Det mener jeg er et viktig bidrag til at Norge og Sverige har nådd så langt som vi har på veldig mange områder. Jeg fastholder at et sterkt sosialdemokratiske parti i samarbeid med en sterk fagbevegelse er et bidrag til å skape den type velferdssamfunn vi ser i de nordiske landene.

For det andre vil jeg si at å karakterisere en bestemt personalkonflikt på et generelt grunnlag er et meningsløst

spørsmål, i den forstand at hvis man kommer med en generell karakteristik av en bestemt sak, har man uttalt seg om den bestemte saken. Derfor er jeg enig med representanten Sponheim og uenig med representanten Foss i håndteringen av den konkrete saken.

Jeg er orientert om at flere partier og mange representanter har henvendt seg til Utenriksdepartementet om det er mulig å søke på konkrete stillinger. Jeg mener det har vært en tradisjon som mange partier har fulgt, og som jeg ikke ser noe galt i.

Per-Kristian Foss (H) [10:56:11]: Det var ikke det jeg spurte om.

Presidenten: May-Helen Molvær Grimstad – til oppfølgings-spørsmål.

May-Helen Molvær Grimstad (KrF) [10:56:19]: Økonomisk støtte fra LO gir dei makt og innflytelse. Statsministeren har flere ganger vore på vikande front i saker der ein har fått stort trøbbel med LO. Debatten som har vore i media den siste tida rundt dette med mobbing og trakassering, blir ganske spesiell fordi det er eit nært samarbeid og til tider eit samrøre mellom LO og Arbeidarpartiet. Er ikkje statsministeren bekymra for signaleffekten når media flaumar over med saker om mobbing og trakassering? Eg har forståing for at ein ikkje kan seie noko om eller gå inn i ei personalsak. Men det overordna problemet som ligg til grunn, er kva signal det gir til andre i arbeidslivet at ein statsminister ikkje vil seie noko om ei sak som er belyst side opp og ned i media i høve til mobbing og trakassering. Om ein ikkje går inn i enkeltsaker, kan ein gi eit tydelegare signal.

Kva vil Regjeringa gjere, og kva synest ho er akseptabelt og ikkje akseptabelt?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:57:29]: Jeg kan godt gjenta og understreke at denne regjeringen er mot mobbing og mot trakassering og for å trappe opp arbeidet for et godt arbeidsmiljø. Vi har iverksatt flere tiltak for det. Vi har både skjerpet lovgivningen og styrket Arbeidstilsynet, og vi har kampanjer på gang.

Men det har vært konkrete personalkonflikter i ulike partier, i ulike organisasjoner, og jeg har aldri gått inn i dem – enten det er i andre partier, eller det er i andre organisasjoner. Det er ut fra en veldig klar og tydelig oppfatning av at her gjelder det å opptre ryddig.

Jeg mener at representanten Sponheim har hatt en ryddig tilnærming, med at vi ikke skal gå inn i konkrete saker, mens andre representanter i hvert fall formulerer seg litt uklart i forhold til hva en statsministers rolle er, og om han skal gå inn i og mene noe om en konkret personalsak eller ikke. Jeg mener at det er viktig å være ryddig i denne saken.

Presidenten: Stortinget går til neste hovedspørsmål.

Tord Lien (FrP) [10:58:44]: Siden årtusenskiftet har det i Sør-Norge forlist flere store og mellomstore fartøyer.

Atter andre har kommet i havsnød og skapt nestenuhell. Jeg nevner «Green Ålesund» i 2000 og «Rocknes» i 2004. Begge disse forlisene førte til at man satte i gang evaluering av oljevernberedskapen i Norge. Evalueringen av «Rocknes»-forliset førte til St.meld. nr. 14 for 2004-2005, kalt «På den sikre siden». Mens den ble behandlet i Stortinget, stod «Fjord Champion» i brann i Nordsjøen utenfor Kristiansand, og nærmeste slepebåt med kapasitet til å ta dette fartøyet i slep var i Stavanger, tolv timer unna ulykkesstedet.

«På den sikre siden» peker på en rekke mangler ved norsk oljevernberedskap. Kystverkets rapport «Nasjonal slepebåtberedskap» fra januar 2006 går enda lenger. Til sammen peker disse to dokumentene på alvorlige mangler ved oljevernutstyret i statlige depoter, manglende øvinger av beredskapsstyrken, mangel på slepeberedskap i Sør-Norge, mangel på utstyr for å sanere strandsone og sikre biologisk mangfold. Det siste har vi fått grundig demonstrert på Fedje stemmer ganske godt. Ser man dette i sammenheng med at det også er betydelige mangler i den digitale kartleggingen av norskekysten, kan man konkludere med at oljevernberedskapsnivået på ingen måte er på den sikre siden.

Gjennom en rekke spørsmål og forslag, også til budsjettet så sent som i desember 2006, har Fremskrittspartiet fokusert på oljevernberedskapen. Det er tragisk hvis det er slik at det må enda en ulykke til før også Regjeringen våkner og ser alvor i situasjonen. Derfor ønsker jeg å stille dette spørsmålet til statsministeren: Vil Regjeringen nå starte arbeidet med å følge opp anbefalingen fra «På den sikre siden» og «Nasjonal slepebåtberedskap», eller vil Regjeringen også la dette uhellet ende opp med nok en evaluering?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:00:45]: Det Regjeringen vil gjøre, er å gjennomgå erfaringene fra den ulykken vi nå har hatt, og vi vil iverksette tiltak. Men det er igjen viktig at vi gjør dette på en best mulig måte, og derfor er det viktig at vi først ser hvilken lærdom vi kan trekke, og så iverksetter tiltakene. Noen tiltak er allerede iverksatt, bl.a. når det gjelder ny seilingsled i Nord-Norge og andre utsatte områder. Vi ser også at det kan være behov for andre tiltak, bl.a. når det gjelder depoter for oljevernutstyr og andre tiltak som kan bidra til å redusere faren for ulykker, og bidra til å øke vår beredskap til å håndtere ulykker. Dette er et veldig viktig arbeid. Vi har bygget opp oljevernberedskap gjennom flere år, men teknologien endrer seg, og trafikken øker, og derfor kan det være gode grunner til både å skjerpe reglene for fartøyenes beskaffenhet, for hvor leden skal gå, for losplikt, for kvalitet på kart og for oljevernberedskapsutstyr. Alt dette blir gjennomgått, og så vil vi fremme forslag i tur og orden for Stortinget, når vi finner det riktig og nødvendig.

Tord Lien (FrP) [11:02:03]: Jeg konstaterer at det klare signalet jeg leser av det som statsministeren sier, er at dette ender opp i nok en ny evaluering av norsk oljevernberedskap, som jeg er helt sikker på kommer til å ende opp med at man får en ny tilbakemelding fra Kyst-

verket om at ting er for dårlig på plass, utstyret og beredskapen er for dårlig, og det synes jeg oppriktig talt er synd. Det kunne være fristende å spørre om det er slik at kysten av Nord-Norge, altså Troms og Finnmark, er viktigere for Regjeringen enn kysten av Helgeland, Trøndelag og Vestlandet.

Så har jeg lyst å sitere et dokument som jeg forutsetter at statsministeren er kjent med. Der står det:

«Oljevernberedskapen må styrkes, og vi må gjøre mer for å unngå at uhell oppstår og får katastrofale følger.»

Et annet sitat – dette er altså fra Soria Moria-erklæringen:

«Regjeringen vil sikre en god slepebåtkapasitet med rask responstid langs hele kysten.»

Hva har endret seg siden høsten 2005?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:03:06]: Vi er i gang med å øke sikkerheten og tryggheten. Vi har også gjennomført tiltak allerede, når det gjelder bl.a. farled, som er viktig for å hindre ulykker. Men det er ikke slik at vi gjennomfører alle tiltak på i overkant av ett år. Vi er i gang med noen tiltak, har iverksatt noen, og vurderer ytterligere tiltak. Vi skal også følge opp Soria Moria-erklæringen når det gjelder oljevernberedskap og andre tiltak for å heve sikkerheten til sjøs, både for å unngå ulykker og for å kunne greie å håndtere ulykker på en bedre måte.

Presidenten: Presidenten vil på grunn av det som har skjedd den siste uken, og fordi det er tid, tillate fire oppfølgingsspørsmål – først Elisabeth Aspaker.

Elisabeth Aspaker (H) [11:04:05]: «Server»s forlis reiser utvilsomt viktige spørsmål om hvordan vi best kan forebygge slike alvorlige ulykker. Skipstrafikken utenfor norskekysten er betydelig, og særlig i nord er antallet skip fullastet med olje økende. Vi har derfor en stor felles interesse av å høyne beredskapen, for å forebygge ulykker og forurensning. Vi rår ikke over værforholdene, og mye tyder på at været bare blir villere. Vi vet også at sannsynligheten for ulykker er større under vanskelig vær, og det er også vanskeligere å bistå skip med problemer i dårlig vær. Høyre ser helt klart betydningen og viktigheten av at vi nå får enda større fokusering på oljevern og oljevernberedskap.

Jeg lurer på om statsministeren ikke nå ser behovet for at man skal høyne forskningsinnsatsen på dette området, og at man skal gjøre enda mer for å utvikle enda bedre utstyr til å takle røffere sjø. Jeg lurer også på om det ikke nå er slik at vi bør gå videre også i å utvikle seilingsleden langs hele norskekysten, og at trafikksentralen i Vardø kan få et større og utvidet ansvar for hele trafikken langs kysten.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:05:19]: Det er nyttig å få opp på bordet den typen forslag som representanten nevner.

Vi går igjennom mange ulike forslag til å styrke beredskapen og unngå ulykker langs norskekysten. Som jeg al-

lerede har nevnt, har vi altså lagt om seilingsleden, lagt den lenger ut til havs i Nord-Norge for å bidra til å redusere faren for ulykker, og vi har fått det godkjent av FNs sjøfartsorganisasjon, slik at der er sikkerheten økt.

Så er vi nå i gang med å gjøre det samme, eller i hvert fall å jobbe med det samme, når det gjelder Sør-Norge, fra Røst og sørover. Der er det et arbeid i Kystverket på gang, og vi må eventuelt få det godkjent av FNs sjøfartsorganisasjon. Vi er ikke ferdige med det arbeidet, men Regjeringen har i hvert fall tatt fatt i det og er godt i gang for å bidra til å øke sikkerheten også i sør, dersom Kystverket anbefaler det, og dersom vi får det godkjent av FNs maritime organisasjon.

I tillegg er det viktig å gjøre mange andre ting, og det jobber vi også med.

Jan Sahl (KrF) [11:06:29]: Kristelig Folkeparti har ved flere anledninger sett gode grunner for å kunne gjenopprette hoveddepotet på Fedje. Men jeg vil påstå at det er en avsporing av debatten å gjøre det spørsmålet til en hovedårsak til den ulykken som nå har skjedd.

Det fantes tross alt noe lenseutsyr på Fedje, men utstyret var dessverre gått ut på dato, og det var ekstremvær i området. Det finnes moderne norskproduserte oljelensere i dag som kan rulles ut av én mann og trekkes av én båt og være operative i løpet av 15 minutter. De nye lensene tåler også større bølgehøyde enn de gamle, og kystvaktfartøyene er nå i ferd med å få dette utstyret om bord. Men depotene langs kysten sliter med 15 år gammelt utstyr, og det sies at noe er i ferd med å råtne. Kystverket har ved flere anledninger bedt om bedre utstyr, og sannsynligvis er det også innholdet i den såkalte hemmeligholdte rapporten som media har etterspurt i det siste.

Mitt spørsmål til statsministeren er: Ser statsministeren behovet for at vi nå bruker penger på å fornye utstyret i oljedepotene våre?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:07:38]: Det er såpass mange rapporter og såpass mye dokumentasjon nå som peker i retning av at det utstyret vi har, ikke er godt nok. Det er jo grunnen til at Regjeringen har satt i gang et arbeid med å se på hva, og hvordan vi eventuelt skal fornye oljevernberedskapen. Det ønsker vi å gjøre, men vi må ta ting i tur og orden og i riktig rekkefølge.

Det var den forrige regjeringen som besluttet å nedlegge hoveddepotet på Fedje. Det har skjedd lite de siste årene på dette området. Nå ønsker vi å se på hva vi kan gjøre for å trappe opp oljevernberedskapen, ved å få nye seilingsleder, losplikt o.l., men også ved å styrke utstyret.

Presidenten: Gunnar Kvassheim – til oppfølgings-spørsmål.

Gunnar Kvassheim (V) [11:08:29]: Det vakte oppsikt da det i statsbudsjettet for 2007 ikke var økte bevilgninger til oljevernberedskap eller til styrking av slepebåtkapasiteten. Det skal jeg la ligge i dag, men jeg vil peke på at frivillig innsats òg er en viktig del av beredskapen.

Det ser vi når folk fra Villmarksfondet nå gjør en viktig jobb i strandsteinene i Fedje.

I fjor søkte Villmarksfondet Regjeringen om 500 000 kr til kursing av frivillige som kunne stilles til disposisjon for myndighetene. Det var et sterkt ønske om dette langs kysten. Mange kommuner støttet opp om dette arbeidet. Overraskende nok sa Regjeringen nei til denne støtten, med den følge at mange av de planlagte kursene ikke kunne gjennomføres. Det var smålig, og det var overraskende. Kan vi vente at Regjeringen i lys av de erfaringene vi nå har på Fedje, vil revurdere sitt synspunkt og se mer positivt på den frivillige innsatsen knyttet opp mot oljevernberedskap?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:09:28]: Først vil jeg bare si at jeg ikke tror vår bevilgning til slepebåt- og oljevernberedskap vakte noen større overraskelse enn den forrige regjeringens bevilgning over fire år. Så i den grad det vakte oppsikt, tror jeg det var akkurat like mye eller like lite som tidligere år. Det andre er at vi nå også ser på muligheten for å øke bevilgningene til oljevernberedskap.

Så vil jeg understreke at frivillige organisasjoner har en veldig viktig jobb å gjøre. De gjør en fantastisk innsats, også nå knyttet til ulykken utenfor Fedje. De får utstyr og deltar i aksjonen der. Etter invitasjon fra departementet deltar også Villmarksfondet sammen med Kystverket, Norges brannskole og Norsk Oljevernforening i et samarbeidsprosjekt der man driver med opplæring og utvikling av kunnskap for å håndtere oljeulykker. Det er altså i gang et slikt samarbeid. Om vi skal utvide det og bevilge mer, får vi se på.

Presidenten: Arne Sortevik – til det siste oppfølgings-spørsmål.

Arne Sortevik (FrP) [11:10:32]: Fremskrittspartiet har hele tiden advart mot å bygge ned hoveddepotet for oljevernberedskap på Fedje. Det har også Arbeiderpartiet gjort. Arbeiderpartiets Olav Akselsen kom i valgkampen i 2005 med lovnader om at dette deponiet skulle på plass i 2006. Det har ikke skjedd.

Vil statsministeren nå ta grep for å sikre at vi får på plass et hoveddeponi på Fedje? Den dramatiske hendelsen sist helg viser med full tydelighet at det er til nytte. Det er nødvendig, og det er riktig å ha et hoveddepot på Fedje, med den spesielle beliggenheten som dette stedet har. Det viser at Kystverkets vurdering tidligere har vært feil, og det viser at Fremskrittspartiets advarsler har vært riktige. Er statsministeren også enig i at det er bedre å ha ett oljeverndepot for mye enn ett oljeverndepot for lite?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:11:30]: Det er riktig at Arbeiderpartiet også var kritisk til den beslutningen den forrige regjeringen tok om å nedlegge hovedoljeverndepotet på Fedje. Vi er nå i gang med et arbeid for å se på hvor vi skal ha oljeverndepoter, om vi skal ha flere enn i dag, og hva slags utstyr vi skal ha. Fordi dette er så viktig, er vi nødt til å ta en grundig vurdering av hva som er riktig bruk av våre ressurser, og hvordan vi får best ol-

jevernberedskap langs kysten. Samtidig har jo denne ulykken vist at det aller viktigste vi kan gjøre, er å forebygge ulykker, for når det er høy sjø, er det ofte begrenset hva man kan gjøre med oljevernutstyr. Derfor ser vi også på muligheten for å endre seilingsledene for å bidra til å unngå ulykker. Det er det beste tiltaket.

Presidenten: Vi går til siste hovedspørsmål.

Jan Tore Sanner (H) [11:12:24]: Da fusjonsplanen mellom Statoil og Hydro ble offentlig kjent den 18. desember i fjor, jublet statsminister Stoltenberg og bekreftet at han hadde jobbet for fusjonen i lang tid, og at han hadde hatt dialog med selskapene i forkant. Det er også offentlig kjent at statsministeren fikk seg forelagt selve fusjonsavtalen.

I ettertid har debatten i liten grad knyttet seg til hvilke konsekvenser fusjonen bør få for norsk oljepolitikk. Isteden har ulike representanter for Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV forlangt endringer i selve fusjonsavtalen på to sentrale punkter. De vil ikke ha Eivind Reiten som styreleder i det nye selskapet, og de vil beholde selve Statoil-navnet.

I Aftenposten i dag uttaler konsernsjef i Statoil Helge Lund følgende:

«Det er bare de to styrene som kan endre på integrasjonsavtalen frem til den endelige fusjonsavtalen undertegnes.»

Det står videre:

«Og er fusjonsplanen først vedtatt, er det ikke mulig å endre på noe som helst, fastslår Statoil-sjefen. I praksis betyr det at Stortinget bare har to alternativer: ja eller nei til hele fusjonen.»

Dette stiller utspillene fra Jan Böhler & Co. i et svært merkelig lys. Jeg har derfor to spørsmål til statsministeren.

Det første er: Var statsministeren innforstått med at navnet på det nye selskapet ikke skulle være Statoil, og at styrelederen skulle være Eivind Reiten?

Det andre spørsmålet er om det Statoil-sjefen i dag uttaler i Aftenposten, betyr at Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV i Stortinget ikke kan påvirke innholdet i fusjonsavtalen, men at det i praksis er et ja eller et nei til selve fusjonen.

Statsminister Jens Stoltenberg [11:14:25]: Dette er et veldig viktig spørsmål. Jeg er glad for denne anledningen til å si litt om det.

For det første tror jeg vi må rydde litt i prosessen. Én grunn til at vi valgte å gjøre Statoil til et børsnotert selskap, var jo nettopp muligheten Statoil da hadde til å lage denne type allianser, lage fusjoner. Og én av ideene var muligheten for å lage et stort norsk oljeselskap. Jeg er glad for at det nå ligger an til å bli resultatet. Det har vært en idé, en tanke, som jeg synes har vært fornuftig i flere år.

Det andre er at det er riktig at vi hadde møter, muntlige redegjørelser, med ledelsen i de to selskapene før man offentliggjorde at man hadde inngått en integrasjonsavtale. Men integrasjonsavtalen som sådan er ikke forelagt Re-

gjeringen. Det er en fortrolig avtale. Det er jo ikke den endelige fusjonsavtalen, og jeg tror det er her noe av forvirringen oppstår. Det selskapene nå gjør, er at de arbeider med å lage fusjonsplanen, eller det som også kalles fusjonsavtalen. Den skal utarbeides senere. De er ikke ferdig med det, og det er i den prosessen vi har god dialog og god kontakt med styrene.

Så er det riktig at det etter aksjeloven er styrene som skal lage fusjonsavtalen, eller fusjonsplanen. Avtalen skal legges fram for generalforsamlingen, og da har generalforsamlingen anledning til å stemme ja eller nei. Men det oppfattes i debatten som om fusjonsavtalen er laget. Den er ikke laget, den lages nå. Vi har god dialog med selskapene, og vi har sagt i en pressemeling – og jeg står selv sagt bak det – at vi støtter ideen, prinsippet, om en fusjon, men at vi vil avvente enkeltheter i fusjonsavtalen når de nå skal utarbeides, og så ta stilling til dem til slutt.

Jan Tore Sanner (H) [11:16:25]: Mitt spørsmål knyttet seg til om statsministeren var innforstått med at viktige elementer i denne integrasjonsplanen, som skal bli en fusjonsplan, er at Eivind Reiten skal være styreleder, og at navnet på selskapet ikke skal være Statoil. Nå har Helge Lund, og også Eivind Reiten, slått fast at det ikke foreligger planer om noen endringer på dette punkt.

Og da er spørsmålet om disse ulike utspillene som kommer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV i Stortinget, er rene spill for galleriet. Det er ikke slik at man kan behandle et slikt selskap som om det er ens egen rød-grønne lekegrind, det er et selskap som skal opptre i et internasjonalt marked.

Børsdirektøren har tidligere påpekt at etter at vi fikk en rød-grønn regjering, er det blitt rabatt på selskaper som staten er inne i – med andre ord at selskapene mister verdi fordi rød-grønne politikere skal gå så mye inn i selve styringen av selskapene. Ser statsministeren at den debatten vi nå får om selve innholdet i fusjonsplanen, også kan være med på å svekke det nye selskapet?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:17:34]: Denne regjeringen har opptrådt veldig riktig og korrekt i forhold til Statoil–Hydro når det gjelder spesielt arbeidet med fusjon. Vi har støttet ideen og prinsippet om fusjon. Vi skal som alle andre eiere ta stilling til fusjonsavtalen, fusjonsplanen – som ennå ikke er utarbeidet, men som nå utarbeides i disse dager og uker – når den foreligger, og da er det kontakt med selskapene om det. Det er styrene som skal lage det, men de gjør jo det i en god dialog. Vi har hatt god dialog med selskapene om disse tingene.

For det andre vil jeg også understreke at enten det nå er Tore Nordtun fra Stavanger eller Høyres representanter fra Stavanger som er uenige i noen av de forslagene som er kommet på bordet, f.eks. når det gjelder fordeling av konsernfunksjoner til ulike byer – Stavanger og andre byer – mener jeg at den type oppmerksomhet, den type debatt, tåler denne prosessen. Det avgjørende er at vi har en flertallsregjering som kunne stille opp og bidra til at selskapenes styrever kunne legge fram den avtalen de gjør-

de. Det var det vanskelig for den forrige regjeringen å gjøre.

Presidenten: Som følge av tiden tillater presidenten kun to oppfølgingspørsmål – først Kåre Fostervold.

Kåre Fostervold (FrP) [11:18:55]: Vi har den siste tiden opplevd mange gode eksempler på hvordan en aktiv rød-grønn eierskapspolitikk kan komme til å se ut i fremtiden, kanskje spesielt når man ser på mediehåndteringen fra regjeringspartiene i forbindelse med Statoil–Hydro-fusjonen. Den røde tråden i de rød-grønnes eierskapspolitikk ser ut til å være å skape mest mulig usikkerhet om hva de statlige eierinteressene egentlig er. Styrene i flere av Norges største selskaper må forholde seg til ulike signaler fra regjeringspartiene om lederlønninger, opsjoner, lokaliseringer, styreverv, navnevalg osv.

Derfor kan det være på sin plass å få klarlagt følgende rundt Regjeringens intensjoner i Statoil–Hydro-fusjonen: Når statsministeren nå har signalisert at Regjeringen vil bruke anslagsvis 25–30 milliarder kr på å kjøpe seg opp til en eierandel på 67 pst. i det nye fusjonerte selskapet, tror han at disse ekstra titalls milliardene i omløp vil kunne skape press i norsk økonomi?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:20:00]: For det første: Denne regjeringen har en veldig tydelig eierskapspolitikk, og den kommer til uttrykk i flere dokumenter, bl.a. i eierskapsmeldingen, der vi er veldig tydelige på at vi nå setter en stopper for de urimelige opsjonsordningene vi har sett i mange bedrifter. Det er tydelig, det er klart, og det er noe denne regjeringen gjennomfører, men jeg er litt usikker på hva Fremskrittspartiet egentlig mener om det. I hvert fall er Arbeiderpartiet og Regjeringen for det, og gjennomfører det.

For det andre har denne regjeringen samarbeidet med selskapene, slik at man nå har kommet i gang, godt i gang, med å lage et stort norsk, nytt oljeselskap. Det har ikke lyktes tidligere. Vi er glad for at vi er en regjering som kan være med på den prosessen. Det er en styrke å være en flertallsregjering når man samtaler med selskaper om den type store, omstridte prosjekter som en slik fusjon.

Det er ingen grunn til at man skal være noe usikker på det som er hovedpoenget, nemlig det å få til en fusjon. Vi

er godt i gang med det arbeidet, og vi har god dialog med selskapene.

Presidenten: Ingebrigt S. Sørfonn – til oppfølgingspørsmål.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [11:21:12]: Det er heilt korrekt, som statsministeren nett sa, at i eigarskapsmeldinga har Regjeringa formulert fleire fornuftige prinsipp for god eigarskapsstyring og ikkje minst vore klar og tydeleg på kva som er eigarane si rolle, og kva som er styra si rolle.

Men etter å ha sett diverse stortingspolitikarar frå regjeringspartia nærast i frislepp i avisspaltene i den seinare tida, er eg noko i tvil om dei er innforståtte med og einige i dei same prinsippa. Så mitt spørsmål til statsministeren vert: Ser statsministeren på representantane frå regjeringspartia som har uttalt seg i full offentlegheit om utforminga av toppleiarskapet i det nye selskapet, som ein del av Regjeringa sitt parlamentariske grunnlag på Stortinget? Dersom svaret er ja, er det då heilt uproblematisk at desse bidreg til å spreia tvil mellom tilsette, eigarar osv. om fusjonsavtalen eigentleg gjeld? Eller spelar det inga rolle for statsministeren kva støttespelarane på Stortinget måtte meina om dette?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:22:12]: Det viktige for meg er at jeg er helt sikker på at selskapene og selskapenes styrer overhodet ikke er i tvil om hva Regjeringen mener. Vi har hatt en veldig god dialog hele veien. Et bidrag til det er at vi er en flertallsregjering, slik at vi er trygge på at vi har forankring for den prosessen som har vært ført, og som nå føres, fordi de ikke er ferdig med en endelig fusjonsavtale eller en fusjonsplan. At det så kan være ulike meninger i flere partier, også i opposisjonspartiene, f.eks. om et sentralt punkt som lokalisering av konsernledelse og konsernfunksjoner, er en diskusjon/ulike synspunkter som denne prosessen tåler, så lenge Regjeringen er tydelig og klar overfor selskapene, og det er Regjeringen.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er nå avsluttet, og dagens kart er ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet etter forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.23.
